

VÝROČNÁ SPRÁVA
ANNUAL REPORT

2014

POSLANIE

2

Naším hlavným poslaním je práca s marginalizovanými skupinami obyvateľstva netradičnou umeleckou formou, ako je divadlo, performance, tanec alebo spev.

Divadlo bez domova (ďalej len "DBD") dáva priestor na zviditeľňovanie rôznych sociálnych tém, ktoré sú v komerčnej umeleckej sfére prehliadané. Spájame umelecké so sociálnym, aby sme pomáhali narúšať stereotypy voči marginalizovaným skupinám, ktoré v spoločnosti existujú.

DBD neformálne vzniklo v roku 2005 prácou na divadelných projektoch s ľuďmi bez domova a zaregistrovalo sa 12.5.2006 na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky pod registračným číslom VVS/1-900/90-28231.

Členovia a členky združenia sú ľudia, ktorí sa dlhodobo venujú sociálnej, pedagogickej, umeleckej praxi, ekonomike, manažmentu a reklame.

Sídlime v Bratislave. Momentálne máme deväť členov/členiek, niekoľko dobrovoľníkov a množstvo sympatizantov.

Našu hereckú komunitu tvoria ľudia bez domova, telesne postihnutí, ľudia zo sociálne znevýhodnených skupín, sociálni pracovníci, divadelníci a všetci, ktorí majú o naše divadlo záujem. Herci a herečky sú za účinkovanie na skúškach a v divadelných inscenáciách finančne odmeňovaní/odmeňované.

3

MISSION

Our main mission is to work with marginalized communities of citizens in an unconventional creative form using the means of theatre, performing arts, dance or singing.

DBD (Theatre With No Home; herein after also referred to as DBD) provides a platform for presenting social topics that are being overlooked in the commercial artistic sphere. We combine the artistic with the social in order to help tear down stereotypes that marginalized communities face in the society.

DBD was informally founded in 2005 in the course of work on theatrical projects with people without a home and it became registered with the Ministry of Interior of the Slovak Republic on 12.5.2006 under the registration number VVS/1-900/90-28231.

Members of the organization are people, who in the long run, engage in social, pedagogic or artistic practice, economy, management, and advertising.

We are based in Bratislava. Currently, we have nine members, several volunteers and many supporters.

Our community of actors and actresses is made up of people without homes, physically disabled, people from socially underprivileged communities, social workers, theatre artists and anyone who is interested in our theatre. Our actors and actresses receive financial compensation for performing in our theatre plays.

Nadviazali sme na úspešný minuloročný projekt LaborA a prepojili sme divadelnú prácu s prácou na obnove divadelnej sály a vybavenia divadla.

4

DRAMA LABORATÓRIUM

Na Slovensku neexistuje dlhodobá podpora organizáciám, ktoré pracujú s ľuďmi bez domova. Ak existuje, je nekonceptná, bez stratégie a často jednorazová. SE ENEL cez svoj nadačný fond v Nadácii Pontis sú vlastne jediným donorom, ktorý dlhodobo podporuje našu divadelnú prácu.

CIELE PROJEKTU

Zorganizovať 90-hodinový dramaterapeutický workshop a odpremiérovať novú divadelnú hru.

Zorganizovať 30-hodinový ergoterapeutický workshop a zrevitalizovať praktikáble.

Odohrať 8 predstavení v Bratislave.

Odohrať 1 predstavenie mimo Bratislavu.

TRVANIE PROJEKTU

november 2014

NAJDÔLEŽITEJŠIE AKTIVITY V RÁMCI PROJEKTU

- Dramaterapeutický workshop (skúšky)
- Premiéra novej divadelnej hry
- Ergoterapeutický workshop (revitalizácia divadelného priestoru a praktikáblou)
- Odohranie divadelných predstavení v Bratislave
- Odohranie divadelného predstavenia mimo mesta Bratislava

5

VÝSLEDKY PROJEKTU

Divadelné skúšky, na ktorých umelecky tvorilo 15 hercov/herečiek, prebiehali pravidelne počas celého projektu, spolu 100 hodín.

Uviedli sme 2 premiéry:

Divadlo utláčaných – Primeiro passo a „Ženský“ projekt Krasojazdkyňa – inscenované čítanie spojené s performatívnymi prvkami.

Zrevitalizovali sme časť našich priestorov (vchod do ľavého krídla) i praktikáble, ktoré používame v predstaveniach. Ergoterapeutický workshop trval viac ako 50 hodín a zapojili sa do neho všetky herečky /všetci herci.

Odohrali sme 9 predstavení pre verejnosť v Bratislave.

Odohrali sme 2 predstavenia mimo Bratislavu. Performance Platea na festivale Bažant Pohoda 2014 a predstavenie Kuca Paca na festivale Balval v Kokave nad Rimavicou.

Naše divadelné hry videlo počas celého projektu 1000 divákov.

HLAVNÝ DONOR PROJEKTU

Nadačný fond Slovenských elektrární v Nadácii Pontis

Celkové náklady na projekt	20 126 €
Výška dotácie	20 000 €
Vlastné zdroje	126 €

PROJEKT TIEŽ PODPORILI

Nota bene, Drift advertising, Todos

ELIMINÁCIA DISKRIMINÁCIE A XENOFÓBIE

POMOCOU DIVADLA UTLÁČANÝCH

Divadlo utláčaných je metóda, ktorú vytvoril brazílsky divadelník Augusto Boal pri umeleckej práci s najchudobnejšími v getách Sao Paula.

Metóda využíva divadelný jazyk ako prostriedok k nachádzaniu možných alternatív, riešení či východísk, napr. pri riešení konfliktov, snaží sa o reflexiu aktuálnej situácie a tým smeruje k sociálnej zmene, ale súčasne je aj zábavou. Herci a herečky Divadla bez domova pomocou tejto metódy prinášajú na javisko osobnú skúsenosť s utláčaním, ktoré zažili počas života nielen na ulici.

CIELE PROJEKTU

Vytvoriť divadelné predstavenie pomocou špeciálnej dramaterapeutickej techniky „divadla utláčaných“. Preniesť a spracovať v divadelnom predstavení tému xenofóbie a diskriminácie voči bezdomovcom a telesne postihnutým. Opremiérovať Divadlo utláčaných v Bratislave.

TRVANIE PROJEKTU

január – november 2014

NAJDÔLEŽITEJŠIE AKTIVITY V RÁMCI PROJEKTU

- Dramaterapeutické skúšky
- Zoznámenie sa s technikou divadla utláčaných
- Analýza situácie utláčania
- Analýza divadelných postupov
- Výber tém
- Pohybové a hlasové cvičenia
- Práca na dialógoch
- Kostýmové skúšky
- Výroba scény, návrh a výroba bulletinov, plagátov
- Verejná generálka a premiéra divadelnej hry

VÝSLEDKY PROJEKTU

Herecký tím absolvoval 40 pravidelných dvojhodinových skúšok.

Naskúšali sme predstavenie Divadlo utláčaných – Primeiro passo, ktoré prináša na javisko príbeh nesúci znaky diskriminácie, xenofóbie a útlaku, ktoré naši herci zažili na vlastnej koži.

Do predstavenia sme aktívne zapojili divákov. Zorganizovali sme verejnú generálku, na ktorú prišlo 20 divákov.

Premiéra sa uskutočnila 29. 10. 2014 v Ľavom krídle Piszatoryho paláca v Bratislave, pozvanie prijalo 60 divákov.

Réžia: Patrik Krebs

Dramaturgia: Uršula Kovalyk

Scéna a kostýmy: Zuzu Hudek

Hudba: Oskar Rózsa

Odborná spolupráca: Madlen Komárová

Hrajú: ľudia bez domova, telesne postihnutí a inak sociálne vylúčené osoby

HLAVNÝ DONOR PROJEKTU

Ministerstvo kultúry SR

Celkové náklady na projekt 11 138 €

Výška dotácie 6 000 €

Vlastné a iné zdroje 5 138 €

PROJEKT TIEŽ PODPORILI

Nadačný fond Slovenských elektrární
v Nadácii Pontis, Drift, Nota bene, Todos

PROJEKT V ROKU 2014

**Medzinárodný festival
bezdomoveckých divadiel
ERROR je jediný festival
v Európe zameraný na divadlá,
v ktorých hrajú ľudia
bez domova.**

HLAVNÝ CIEĽ PROJEKTU

Vytvára priestor, kde môžu divadelné zoskupenia pracujúce s marginalizovanými skupinami obyvateľstva prezentovať širokej verejnosti originálne divadelné inscenácie. Zviditeľňuje rôzne sociálne témy, ktorým sa profesionálne divadlo často nevenuje. Je to platforma, kde sa stretáva „zdravá“ majorita s ľuďmi, ktorí sú zo spoločnosti sociálne a kultúrne vylúčení. Pomáha narúšať a odbúravať stereotypy, ktoré voči bezdomovcom existujú, a pomáha pri ich resocializačnom procese.

V roku 2014 prijali účasť komunitné divadlá z Česka, Maďarska, Poľska, Slovinska, Nemecka, Arménska, Turecka a Slovenska, ktoré pracujú s bezdomovcami, telesne aj mentálne postihnutými osobami, s drogovou závislosťou, s utečencami a inak sociálne vylúčenými a znevýhodnenými osobami.

TRVANIE PROJEKTU

28. a 29. november 2014

MIESTO KONANIA FESTIVALU

Pisztoryho palác, Štefánikova 25, Bratislava

NAJDÔLEŽITEJŠIE AKTIVITY V RÁMCI PROJEKTU

Vytvorili sme priestor na prezentáciu umeleckej činnosti divadelným zoskupeniami, ktoré pracujú s marginalizovanými skupinami obyvateľstva.

MEDZINÁRODNÝ DIVADELNÝ FESTIVAL BEZDOMOVECKÝCH DIVADIEL

Zviditeľnili sme sociálne témy, ktoré komerčné umenie často prehliada. Spojili sme rôzne národnosti pri spoločnej umeleckej činnosti. Vytvárali sme alternatívne umelecké dianie. Odstraňovali sme stereotypy, ktoré voči marginalizovaným skupinám v spoločnosti existujú. Zviditeľnili sme rôzne komunitné divadlá. Zorganizovali sme festival s medzinárodnou účasťou. Zorganizovali sme tlačovú konferenciu.

VÝSLEDKY PROJEKTU

Účasť divadelných zoskupení:

- Len tak tak (Slovensko)
- Amnesia theatre (Česko)
- Nadějně divadlo (Česko)
- AHA (Maďarsko)
- UniDrámo (Česko)
- Teatr trochę Inny (Poľsko)
- Carnium Legendarium (Slovinsko)
- Expedition Metropolis (Nemecko)
- Arménsko-turecké ženské umelecké zoskupenie (Turecko a Arménsko)
- Divadlo bez domova (Slovensko)

ERROR 2014

Súčasťou programu bola konferencia ERROR 14, na ktorej sa zúčastnili zástupcovia účinkujúcich divadiel aj zástupcovia iných komunitných divadiel z Anglicka, Nemecka, Portugalska, Rakúska a hostia z Islandu.

TÉMY KONFERENCIE ERROR 2014

- Medzinárodná spolupráca a plánovanie spoločných projektov
- Prezentácia Medzinárodného višegradskeho fondu a programu Erasmus+

Počet divákov na festivale: 400

HLAVNÝ DONOR PROJEKTU

Medzinárodný vyšehradský fond

Celkové náklady na projekt	20 000 €
Výška dotácie	12 500 €
Vlastné zdroje	7 500 €

PROJEKT TIEŽ PODPORILI

Via Cultura, Nota bene, Poľský inštitút, Drift advertising, Ganesh Utsav, Todos, Program celoživotného vzdelávania, Hostel Possonium

DIVADLO UTLÁČANÝCH

10

PROJEKT V ROKU 2014

CIELE PROJEKTU

Znížiť spoločenské vylúčenie bezdomovcov a telesne postihnutých scitlivosťou verejnosti a tlmiť xenofóbne ústne prejavy a rasizmus voči bezdomovcom pomocou divadelného umenia.

TRVANIE PROJEKTU

apríl 2014 – september 2015

NAJDÔLEŽITEJŠIE AKTIVITY V ROKU 2014

Dramaterapeutické skúšky: 2-hodinové skúšky, na ktorých sa stretávali herci/herečky, dramaterapeuti, asistenti pre ZŤP osoby a technický tím. Obsahom skúšok boli telesné a hlasové cvičenia, pohybové cvičenia, práca s telom, práca na hereckom prejave, cvičenie sociálnych zručností, vytvorenie a skúšanie divadelného predstavenia „Divadlo utláčaných“. Aktivita bude pokračovať aj v roku 2015.

Premiéra Divadlo utláčaných – Outro passo bola vyvrcholením projektu, medzinárodnému publiku sme na Festivale ERROR 2014 odprezentovali divadelnú hru, ktorú sme vytvorili počas skúšok.

Predstavenia v Bratislave: Pravidelne 1-krát za mesiac sme odohrali divadelné predstavenia Bábka, Zázračné dieťa a Kuca Paca pre verejnosť v Bratislave. Pre ZŤP hercov sme zabezpečili transport na predstavenia a z predstavení v prenajatom špeciálne upravenom aute. Aktivita pokračuje aj v roku 2015.

Predstavenia mimo Bratislavy: Počas projektu odohráme dve predstavenia z nášho stáleho repertoáru mimo Bratislavy. V rámci dvojdnového divadelného zájazdu odohráme predstavenie v divadelnom/nedivadelnom priestore a odprezentujeme tak verejnosti umeleckú prácu hercov/herečiek DBD. Po predstavení prebehne diskusia s divákmi. Aktivita je naplánovaná na rok 2015.

Spolupráca s partnerskou organizáciou z Islandu a s radnicou mesta Reykjavík: Tri expertky z partnerskej organizácie Reykjavíkur Akademian pricestovali na sedem dní do Bratislavy. Zorganizovali sme workshop, na ktorom sme expertky naučili techniku

divadla utláčaných. Zároveň sme Islandanky herecky zapojili do predstavenia „Divadlo utláčaných – Outro passo“. Predstavenie sme odpremiérovali na festivale ERROR 2014.

Dvaja dramaterapeuti a jedna dramaterapeutka z našej organizácie vycestujú na šesť dní k partnerovi na Island, kde sa zúčastnia dvadsiathodinového workshopu, na ktorom ich islandské partnerky naučia techniku „Bibliodráma“. Aktivita je naplánovaná na rok 2015.

VÝSLEDKY PROJEKTU

Od apríla 2014 sme zorganizovali a absolvovali 35 dvojhodinových skúšok, na ktorých sme naskúšali novú divadelnú hru Divadlo utláčaných – Outro passo. Na skúškach sme umelecky tvorili s 12 hercami / herečkami.

Premiéra Divadlo utláčaných – Outro passo sa konala 29. novembra 2014 na Medzinárodnom festivale bezdomoveckých divadiel ERROR 2014. Na premiére vystúpili aj naši partneri z Islandu. Predstavenie videlo 300 zahraničných aj domácich divákov/diváčok.

Od apríla 2014 sme odohrali v Bratislave 6 divadelných predstavení pre verejnosť zdarma.

Zorganizovali sme 25-hodinový workshop, na ktorom sme učili islandské partnerky techniku divadla utláčaných. Islandanky priniesli do divadla situáciu utláčania, ktorú zažili v reálnom živote. Divadelne ju spracovali a odohrali v rámci premiéry na festivale ERROR 2014.

HLAVNÝ DONORI PROJEKTU

EEA Grants, Nadácia Ekopolis, SOCIA, Nadácia pre deti Slovenska

ZAHRAŇIČNÝ PARTNERI PROJEKTU

Reykjavíkur Akademian, City of Reykjavík

Celkové náklady na projekt	84 322 €
Výška dotácie	75 890 €
Výška dotácie za rok 2014	32 531 €
Vlastné zdroje	8 432 €

PROJEKT TIEŽ PODPORILI

Nota bene, Todos, Drift advertising

11

INSCENOVANÉ
ČÍTANIE

12

KRASOJAZDKYŇA

CIELE PROJEKTU

Vytvoriť inscenované čítanie knihy Krasojazdkyňa spojené s performance a pohybovými prvkami, v ktorom účinkujú herečky a herec Divadla bez domova.

TRVANIE PROJEKTU

január – jún 2014

NAJDÔLEŽITEJŠIE AKTIVITY V RÁMCI PROJEKTU

- Dramaterapeutické skúšky
- Hlasové cvičenia
- Čítanie a analýza textu
- Pohybové cvičenia, práca s telom

VÝSLEDKY PROJEKTU

Vzniklo 50-minútové scénické čítanie, ktoré má pohybovo-performatívne prvky. Texty čítajú herečky DBD. S láskavým súhlasom Oskara Rózsú sú v predstavení použité úryvky skladieb zoskupenia Barflies.

Premiéra sa uskutočnila 30. 06. 2014
v ľavom krídle Piszatoryho paláca v Bratislave, pozvanie prijalo 60 divákov.

Réžia a performance: Uršula Kovalyk

Odborná spolupráca: Patrik Krebs

Kostýmy: Zuzu Hudek

Hrajú: Denisa Okrutská,
Zuzana Pokorná, Beáta Maderová,
Uršula Kovalyk, Jela Matuškovičová,
Eva Hudeková, Igor Mongi Tibenský,
Jozef Jamrich

Inscenované čítanie
Krasojazdkyňa vzniklo v rámci
projektu DramalaborATórium.

HLAVNÝ DONOR PROJEKTU

Nadačný fond Slovenských elektrární
v Nadácii Pontis

Celkové náklady na projekt	500 €
Vlastné zdroje	200 €

PROJEKT V ROKU 2014

13

Stali sme sa partnerom
v dvojročnom medzinárodnom
projekte, ktorý spája
komunitné umelecko-vzdelávacie
organizácie zo šiestich krajín EÚ
(Anglicko, Poľsko, Holandsko,
Slovensko, Nemecko, Belgicko),
ktoré sa v súčasnosti
zaoberajú neformálnym
vzdelávaním a sociálnym
zapojením starších osôb
do kultúrno-spoločenského diania
pomocou divadelného umenia.

HLAVNÉ CIELE PROJEKTU

Vytvorenie partnerstva medzi organizáciami zo šiestich rôznych krajín, ktoré používajú participatívne divadlo v sociálno-vzdelávacom kontexte.

Zapojenie najmenej 60 vzdelávajúcich sa dospelých (vrátane starších dospelých) zo 6 rôznych krajín prostredníctvom participatívneho divadla.

Spoznanie postojov k starnutiu v šiestich rôznych krajinách a kultúrach po celej Európe, hľadanie podobností a kontrastov, porovnanie.

Poskytnúť starším ľuďom príležitosť, aby sa mohli kreatívne realizovať.

Učiť sa divadelné techniky a vytvárať a prezentovať výkony na základe svojich vlastných myšlienok a skúseností.

Hodnotenie vplyvu a účinnosti participatívneho divadla ako prostriedku na zlepšenie emocionálnej pohody a duševného zdravia, zvýšenie sebavedomia, získanie pocitu väčšieho ocenenia v komunite, zlepšenie sebahodnotenia, zníženie izolácie.

Umožniť starším účastníkom, aby úzko spolupracovali s mladšími ľuďmi.

Použiť divadlo ako prostriedok umožňujúci ľuďom z rôznych kultúr a generácií navzájom si rozumieť.

Poznávanie širokej škály metód a prístupov, zdieľanie skúseností medzi členmi partnerských organizácií, ktoré zapájajú starších ľudí do aktivít prostredníctvom komunitného divadla.

Zlepšenie praxe u partnerov a šírenie výsledkov partnerstva na európskej úrovni.

**GREY
MATTERS**

GREY MATTERS

TRVANIE PROJEKTU

september 2013 – júl 2015

NAJDÔLEŽITEJŠIE AKTIVITY V ROKU 2014

- Zájazd Divadla bez domova s hrou Bábka v Berlíne
- Naša účasť na stretnutí partnerov v Berlíne a Rotterdame
- Účasť nemeckého partnera Expedition Metropolis s divadelnou hrou na festivale ERROR 2014

HLAVNÝ DONOR PROJEKTU

Program celoživotného vzdelávania / podprogram Grundtvig – Učiace sa partnerstvá / SAAC

Celkové náklady na projekt	14 400 €
Náklady na projekt v roku 2014	7 200 €
Výška dotácie	14 400 €

PROJEKT V ROKU 2014

15

14

MESIAC BEZ DOMOVA

Divadlo bez domova sa zapojilo do aktivity „Mesiac bez domova“. Bol to prvý mestský festival v Bratislave zameraný na podporu ľudí bez domova. Podujatia v rámci festivalu zorganizovali organizácie pomáhajúce ľuďom bez domova (Divadlo bez domova, Vagus, Depaul Slovensko a Proti prúdu).

Festival sa konal od 13. novembra do 13. decembra 2014 pod záštitou prezidenta SR Andreja Kisku.

Cieľom festivalu bolo upozorniť širokú verejnosť na zlú situáciu ľudí bez domova. Vytvorili sme spoločenskú objednávku pre verejných predstaviteľov, v ktorej sme zviditeľnili fakty o bezdomovectve, popísali situáciu ľudí bez domova v hlavnom meste a upozornili na to, že na Slovensku nebola prijatá strategická koncepcia na riešenie bezdomovectva.

DIVADLO BEZ DOMOVA SA ZAPOJILO DO MESTSKÉHO FESTIVALU

Odohraním divadelného predstavenia Bábka, ktoré bolo spojené s diskusiou na tému „Alternatívne prístupy k riešeniu bezdomovectva“.

Zorganizovaním dvojdnového Medzinárodného divadelného festivalu ERROR 2014.

Na naše akcie prišlo viac ako 400 ľudí.

Spoločenskú objednávku podpísalo 1012 signatárov.

VIAC INFORMÁCIÍ

www.mesiacebezdomova.sk

ZÁJAZDY DO ZAHRAŇAČIA

V apríli 2014 sme hrali predstavenie Zázračné dieťa v Divadle na Šantovce v Olomouci, ČR. Videlo nás 100 divákov.

V máji 2014 sme odohrali predstavenie Kuca Paca na festivale Setkání v Mestskom divadle v Zlíne, ČR.

V júni 2014 sme v rámci projektu Grey Matters zahrali predstavenie Bábka v Expedition Metropolis Community Theatre v Berlíne. Videlo nás 80 divákov.

V októbri 2014 sme sa odohraním predstavenia Kuca Paca predstavili účastníkom IV. teatroterapeutickej konferencie v Olomouci, ČR.

INÉ

Knihy Krásnojazdkyňa sa dostala medzi 10 finalistov prestížnej literárnej súťaže Anasoft litera a získala ženskú literárnu Cenu Biblotéky 2014.

Celkový počet odohraných predstavení pre verejnosť v Bratislave: 23

Celkový počet odohraných mimobratislavských predstavení pre verejnosť na Slovensku: 2

Celkový počet odohraných predstavení pre verejnosť v zahraničí: 4

Priemerne sa na aktivitách divadla zúčastnilo 14 hercov a herečiek.

Naše predstavenia videlo viac ako 1500 divákov.

15. decembra 2014 náhle zomrel náš herec Zdenek Langer. Mal 62 rokov a v našom divadle účinkoval viac ako 6 rokov. Jeho posledná rola profesora Šrámka v najnovšej hre Divadlo utláčaných – Outro passo bola nezabudnuteľná.

Hral v 6 divadelných hrách, bol výborný kamarát, dobrák od kostí, majster na rekonštrukciu fasád, herec so zvláštnou charizmou a neskutočný srandista. Posledná skúška Divadla bez domova v roku 2014 bola, žiaľ, pre Zdenka naozaj posledná.

2% Z DANE

V roku 2014 sme kvôli formálnej chybe neboli zaradení medzi poberateľov 2 % z daní.

Divadlo bez domova ďakuje všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom podporili našu činnosť a držali nám palce.

V Bratislave
31. januára 2015

Uršula Kovalyk
zástupkyňa štatutára
a princípálka DBD

Patrik Krebs
štatutárny zástupca
a princípál DBD

Štefánikova 16, 811 04 Bratislava
IČO: 308 695 79, DIČ: 20 22 44 26 09
Číslo účtu: 2621793196/1100
IBAN: SK72 1100 0000 0026 2179 3196
SWIFT: TATRSKBX

Patrik Krebs, tel.: +421 2 52498508
e-mail: patrikk@mac.com

www.divadlobezdomova.sk